23.5.18 5.4.B.Ed

[Time: 2 Hours]

[Marks:35]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:

- 1. Answer any four questions out of which Q no 6 is compulsory.
- 2. Marks are indicated against each marks.
- 0.1 "Henry Fayol's principles of management hold good even for educational management." Justify 10 with any seven principles. 10 Q.2 Explain the principles to be kept in mind for Time Table construction. Q.3 Explain the concept and process of Quality Management. 10 Q.4 "Change is the need of the hour". Justify this statement with respect to meaning and process of management of change. Q.5 Explain 'Situational Leadership Model' by Paul Hersey and Ken Blanchard. 10 05 Attempt briefly any one of the following. Q.6
  - a. Meaning of Human Resource Management,
  - b. Causes of absenteeism in staff,
  - c. Importance of Educational Management.

******

[वेळ: 2 तास]

[गुण:३५]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना:

- 1. Answer any four questions out of which Q.no 6 is compulsory.
- 2. Marks are indicated against each marks.
- प्र. १ 'हेनरी फेयाल ह्यांची व्यवस्थापनाची तत्वे शैक्षणिक व्यवस्थापनासाठी लागू पडतात.'' कोणत्याही सात तत्वांनी ह्या १० विधानाचे समर्थन करा.
- प्र. २ वेळापत्रक बनविण्यासाठी कोणती तत्त्वे लक्षात घ्यावीत ते स्पष्ट करा.
- प्र. ३ गुणवत्ता व्यवस्थापनाची संकल्पना व प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- प्र. ४ ''परिवर्तन काळाची गरज आहे.'' ह्या विधानाचे परिवर्तन व्यवस्थापनाचा आर्थ आणि प्रक्रिया यांच्या संदर्भात समर्थन १० करा.
- प्र. ५ पॉल हेरसे आणि केन ब्लॅंचर्ड यांचे 'परिस्थितीजन्य नेतृत्व प्रतिमान' स्पष्ट करा.
- प्र. ६ खालील पैकी कोणत्याही एकावर थोडक्यात लिहा.
  - अ. मानवी संसाधन व्यवस्थापनाचा अर्थ, आ. शिक्षकांच्या अनुपस्थितीची कारणे,
  - इ. शैक्षणिक व्यवस्थापनाचे महत्व

****

Q.P. Code: 36477

[समय: 2 घंटे]

[कुलांक:३५]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना:

- 1. Answer any four questions out of which Q.no 6 is compulsory.
- 2. Marks are indicated against each marks.

प्र. १	''हैनरी फेयोल के प्रबंध के सिद्धांत, शैक्षणिक प्रबंध पर लागु होते है।'' कोई सात सिद्धांन्तों द्वारा समर्थन कीजिये।	90
प्र. २	समय सरणी की संरचना के लिए किन सिद्धांन्तों को ध्यान में रखेंगे, इसका स्पष्टीकरण कीजिये।	१०
प्र. ३	गुणवत्ता प्रबंध की संकल्पना और प्रक्रिया स्पष्ट कीजिये	१०
प्र. ४	''परिवर्तन समय की आवश्कयता है '' इस कथन को परिवर्तन प्रबंध का अर्थ और प्रकिया के संदर्भ में समर्थन कीजिये.	१०
प्र. ५	पॉल हेरसे और केन ब्लॅंचर्ड के परिस्थितीजन्य नेतृत्व प्रतिमान को स्पष्ट कीजिये	१०
प्र. ६	निम्नलिखित में से किन्ही एक पर संक्षिप्त में लिखिए अ. मानवी संसाधन प्रबंध का अर्थ, आ. शिक्षको के अनुपस्थिति के कारण, इ. शैक्षणिक प्रबंध का महत्त्व	०५

Page 3 of 3